

[Carlsen-Skiødt.]

slaget, viser, at ogsaa den højtærede Socialminister har været klar over, at der kunde opstaa forskellige Vanskeligheder, og jeg skal pege paa nogle af disse.

Det vilde efter min Mening være ønskeligt, om vi i Stedet for en mindre god Lov kunde faa tre gode Love. Vi har inden for Gartneriet og Havebruget det bestemte Ønske, at vore Elever faar den bedst mulige Uddannelse, og det har vi inden for Landsforeningen arbejdet paa i 40 Aar. Det forekommer mig ogsaa, at vi er naaet ret langt frem. Vi har Aftenskoler spredt ud over hele Landet, hvor aarlig ca. 1 000 Elever søger den teoretiske Uddannelse, vi har Dagskoler, vi har udgivet en Række Lærebøger. Denne Uddannelse og disse Skoler opretholdes dels af Principalerne, dels ved Tilskud fra Landsforeningen.

Vi har ogsaa fra Foreningens Side stillet Beløb til Raadighed til unge Gartneres Rejser til Udlandet for at faa yderligere Uddannelse. Jeg kan ikke lade være at bemærke, at der hidtil, eller i alt Fald indtil for 2—3 Aar siden, paa Finansloven har været opført et lille Beløb, jeg tror paa 2 000 Kr., til unge Gartneres Uddannelse i Udlandet; men dette Beløb har den nuværende Regering eller Rigsdagen ladet gaa ud. Heldigvis har Landsforeningen, Almindelig dansk Gartnerforening, fremdeles ydet sit Tilskud, saa der dog er nogle af de unge, der for deres Uddannelses Skyld kan besøge Udlandet. Jeg synes, det vilde være ønskeligt, om der igen kunde stilles et Tilskud til Raadighed fra Staten.

Jeg synes, jeg har Lov at sige, at denne Uddannelse, hvorom jeg kunde sige saa meget — men paa Grund af den korte Taletid maa jeg jo indskrænke mig — har ført til Resultater, der taler for sig selv. Den Gartnerstand, der i Øjeblikket er førende, og som har faaet den Uddannelse, der har kunnet blive den til Del i de foregaaende Aar, viser sig at være en Stand, der fuldt staar paa Højde med Udlandets bedste Gartnere. Det, den danske Gartnerstand har præsteret, den Vækst, der har været inden for Gartneriet i de sidste 50 Aar, har til fulde vist, at Uddannelsen har været saadan, at vi nok kan være den bekendt.

Læretiden har hidtil været 5 Aar, og i Regelen maa Uddannelsen ske paa mindst tre Steder efter de Regler, vi har inden for Foreningen, og jeg tror ikke, det vil være heldigt at afkorte denne Læretid. Gartnerifaget er saa alsidigt baade praktisk og teoretisk, at en kortere Uddannel-

sestid vil gøre den unge Gartner mindre dygtig til at møde de Vanskeligheder, der kan møde ham paa dette Omraade. Mange af de unge Gartnere søger, efter at have staaet 2—3 Aar i Lære herhjemme paa forskellige Steder, deres Uddannelse fortsat i Udlandet. Det er ikke faa unge, der har besøgt de omliggende Lande, Sverige, Norge, Frankrig, England, Schweiz og Tyskland, for deres Uddannelses Skyld. Paa dette Omraade vil der komme Vanskeligheder, og jeg maa mene, det vil være nødvendigt, for saa vidt vi ikke fremdeles kan faa Lovgivningen for Gartneri og Havebrug sammenlagt med Lovgivningen for Landbrug og Skovbrug, at give Dispensationer, hvis ikke den gode Praksis, der hidtil har været fulgt, skal ødelægges.

Den Afgangsprøve, der skal afholdes, omfatter baade Teori og Praksis, og den teoretiske Prøve omfatter baade Botanik og Navngivning, hvilket kræver Kendskab til de græske og latinske Navne, der benyttes som internationale Betegnelser for Planterne; jeg vil derfor mene, at en kortere Uddannelsestid end 5 Aar vil være ufor-svarlig.

Hvis de Forpligtelser, der efter Lovforlaget paalægges Principalerne, skal opfyldes fuldt ud ogsaa for Gartneri og Havebrug, vil man afskære en hel Række mindre Gartnerier og Havebrug fra at kunne modtage Elever, og der er for mig efter mit fyrretyveaarige Kendskab til dette Fag ingen Tvivl om, at disse mindre Læresteder er de bedste Læresteder for de unge, hvad enten det er Mænd eller Kvinder, der leder Virksomheden, saaledes at det vilde være til stor Skade for de unge, der skal uddanne sig i dette Fag, hvis de mindre Gartnerier ikke skulde kunne modtage 1 eller 2 Elever.

Der er ogsaa en anden Vanskelighed, jeg vil pege paa. Det vil blive næsten ugørligt at drage Grænsen mellem Gartneri og Havebrug paa den ene Side og Landbrug paa den anden Side. Grænserne er her saa flydende, at det overhovedet ikke kan lade sig gøre at sætte Skel mellem, hvad der skal høre ind under denne Lov, og hvad der skal høre under den Lov, som gælder for Landbrug og Skovbrug, nemlig Loven om Husbond og Medhjælper.

Jeg vil gerne i denne Forbindelse spørge den højtærede Minister, om ogsaa Planteskoler, Frugtplantager, Blomsterhandler og lignende skal gaa ind under denne Lov.

Dette, som jeg nu i al Korthed har peget paa, og som vi senere fra vor Landsforenings Side vil gøre opmærksom paa over for Udvalget, synes jeg taler stærkt for,